

Ebre

Tortosa. L'elevat preu del lloguer al carrer Cervantes obliga l'actual gerent i únic treballador a traslladar els serveis d'aquesta impremta centenària al seu domicili

El gerent Josep Lluís Font a la impremta situada al carrer Cervantes 21. FOTO: J. REVILLAS

Interior de la impremta als anys seixanta. FOTO: MARIANO JOVER / LA VIDA TORTOSINA (2012)

Gràfica Dertosense: 110 anys emparaulant el món

MARINA PALLÁS CATURLA
TORTOSA

D'aquí poques setmanes, Josep Lluís Font travessarà per últim cop la porta que ha creuat cada dia durant 50 anys. La impremta Gràfica Dertosense es trasllada del mític local del carrer Cervantes número 21 al domicili particular de Font. En els darrers dos anys s'han jubilat els últims dos treballadors i l'elevat cost del lloguer al centre de Tortosa ha obligat el gerent a prendre aquesta decisió. Font té 63 anys i, fins que es jubila, seguirà oferint els serveis de l'empresa des de Jesús. Amb el seu trasllat el carrer Cervantes i tota Tortosa es quedaran sense un dels seus establiments centenaris.

A Josep Lluís tothom li crida «Fitto», un nom que li van posar en aquesta mateixa impremta, quan va començar d'aprenent als 14 anys. «A mi les lletres sempre m'han agradat i a l'institut escrivia contes. Del món de la impremta jo no tenia ni idea de res, però tenia clar que m'havia de dedicar a les lletres i no a les ciències. El meu pare tenia al seu taller de sabateria un client que treballava a l'impremta i li va preguntar si necessitava un aprenent; així vaig entrar», recorda Font, assegut a la im-

premta, entre les quatre parets que l'han acollit durant mig segle. «La primera setmana volia plegar. Em van donar una granera i em feien agranar tota la impremta, que abans arribava fins el carrer de darrera i el local del costat. Em van sortir llagues a les mans... Els meus pares em van dir que tingués paciència i després d'uns mesos van entrar més aprenents. Aquí treballaven moltes persones».

La impremta Moderna d'Algueró i Baiges va obrir portes el 1913, al mateix local del carrer Cervantes número 21. La històrica revista *Ibèrica* de l'Observatori de l'Ebre veia la llum aquí. El 1969 els tallers van ser adquirits pels treballadors i es va fundar la Cooperativa Gràfica Dertosense, amb 24 socis. En pocs anys aquesta impremta es va convertir en un referent, ja que era l'única al territori en tenir tres linotípies que funcionaven les 24 hores del dia i va publicar nombrosos llibres.

Així per exemple es va crear la col·lecció Dertusa, amb l'historiador Ramon Miravall al capdavant, i més tard la col·lecció Pont de Barques, dirigida per l'escriptor i professor Manel Ollé. Les noves tecnologies i l'era digital, anys després, van començar a causar estralls entre les impremtes tradicio-

A sota del cartell actual va aparèixer l'antic d'Algueró i Baiges. FOTO: JOSEP LLUÍS FONT

nals, amb la desaparició de les màquines de fabricació de ratlles de plom i el treball de tipografia. Amb la digitalització s'obtenien grans avenços però era, en realitat, tot un món el que desapareixia.

«Abans la composició era manual, d'una lletra en una, i la linotípia el que feia era que componia la ratlla sencera. Jo el primer que feia pel matí era agafar les línies de plom. Era una faena artesana, la impremta era un art. Havies de tenir creativitat, dissenyàvem les pàgines i les revistes... Abans un impressor era un artesà, ara és un informàtic», diu. Font ha passat per totes les categories possibles, d'aprenent, caixista, maquinista, comercial, gerent... i ha viscut tots els canvis tecnològics: «quan la tipografia va anar de baixada, van aparèixer les màquines offset. Va ser un boom. Però després van sortir les màquines digitals i les van substituir. Tot evoluciona molt ràpid».

El 2006 la impremta anava a tancar perquè els socis cooperativistes eren ja grans i no volien invertir en digital. Aleshores Font va sortir al pas, va fer una inversió en nova maquinària digital i es va posar al capdavant de la impremta com a gerent, convertint-la en S.L.

Ara al local ja no se senten les màquines ni està tot aquell grup de persones treballant. Hi ha capses i papers per tot arreu, a l'espera d'un trasllat definitiu que s'ha resistit i allargat més del previst. El local hagués abaixat ja la persiana si no fos perquè les obres al carrer Cervantes, que encara no ha obert al trànsit, han impossibilitat l'entrada d'un camió per endur-se les últimes màquines. Quan tot acabe, els passejants de l'últim segle trobaran canviat el carrer. Molt.